

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II.

Nr 8958 /II.

8567 J2
Warszawa, dn. 28.III. 1922 r.

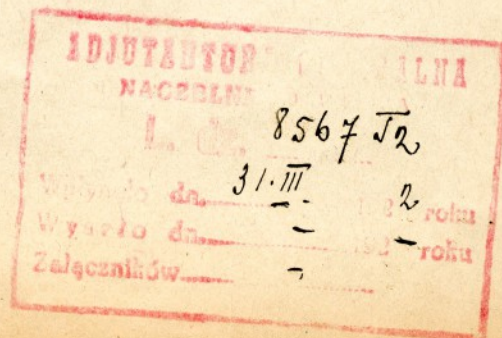
Do

Adjutantury Generalnej

Przedkładam przy niniejszym do wiadomości komunikaty
prasowe z Moskwy i Rygi.

Szef Wydziału Organizacyjnego

Włodzisław
major

Komunikat prasowy

z dn. 22. III. 22 r.

*Oran Hand in
pamięć i kłopot
nie Benes
pamięć Rys*

Moskwa

Jak donoszą "Izwestja" z dn. 20. III zwracał się poseł czecho-słowacki w Moskwie Girsza do komisarjatu spraw zagranicznych i zażądał audjencji u Cziczerina. W rozmowie z Cziczerinem zaznaczył, że uwagi prasy rosyjskiej o podróży Benesa do Paryża i Londynu nie odpowiadają rzeczywistości i że Benes nigdy nie starał się o odłożenie terminu konferencji genueńskiej i zawsze starał o załatwienie kwestji rosyjskiej po linii polityki Rosji. Dalej p. Girsza podkreślił, że Benes w dalszym ciągu do tego będzie dążył. Cziczerin odparł, że gotów wierzyć w wysiłki Benesa, jednak liczyć się musi z faktem stworzenia przez Benesa niedogodnych dla Rosji decyzji na konferencji bulońskiej. Od siebie dodaje "Izwestja", że dla dodania wiary swym słowom p. Benes mógłby oddziaływać na Jugosławję, by przestała ona być centrem wranglowskich band przygotowujących się do napadu na Rosję. 22. III jak donosi tutejsza prasa Czyty pod datą 19. III wojska republiki Dal. Wschodu bez walki zajęły Iman. Most naprzemiennie zerwany na rzece Iman naprawia się. Wojska przeciwnika cofają się ~~z kierunku~~ w kierunku południowym, nie przyjmują walki. Wczoraj odbyła się w rewolucyjnym trybunale rozprawa o zabójstwo p.o. attaché wojsk. litewskiego Zawizenisa przez Zetudkowa-Pawkowa, komunistę instruktora politycznego w Moskwie. Powodem zabójstwa zemsta z powodu opuszczenia go przez żonę, która żyła z Zawizenisem. Morderca skazany został na 2 lata więzienia.

W gubernji Woroneżskiej ukazała się nowa banda powstańcza. Na czele jej stoi niejaki Famin podobno b. generał. Oddział składa się z 300 ludzi konnych. Do walki z nimi formuje bolszewicy specjalny doborowy oddział, gdyż kilka oddziałów posłanych do walki z nim zostało rozbitych. 22. III wśród szerokiej kół moskiewskich od dłuższego czasu kolportowana jest pogłoska o mającym nastąpić jakoby napadzie na Rosję Wrangla przy pomocy desantu na Kaukazie. W akcji tej na Wranglowi dopomóc Francja.

22. III wczoraj odbyło się czwarte plenarne posiedzenie mieszanej polsko-rosyjsko-ukraińskiej komisji reewakuacyjnej w Moskwie, na którym rozważano sprawę reewakuacji mienia fabryki cecraty R

Rusiewicz, Krywicka i Ska sztuki graficznej, Hirszowicz, Zakład Żyrardowski
oraz towarzystwa akc. Wołyń. Zakwalifikowano do reewakuacji mienie trzech pie-
wszych fabryk. Sprawa tow. akc. Wołyń zostanie zdecydowana na jednym z następ-
nych posiedzeń komisji. Weber powyższej uchwały należy oczekiwać w najbliż-
szych tygodniach odejścia do kraju transportów z reewakuowanym mieniem wy-
mienionych fabryk.

Komunikat prasowy
z dn. 23. III. 22 r.

Moskwa

Wczoraj odbyło się posiedzenie podkomisji biblioteczno-archiwalnej
mieszanej komisji specjalnej w Moskwie, na którym postawiono wyłączenie stronie
polskiej archiwum komisji prawniejszej wywiezione z kraju po roku 1863. Na
tenże posiedzeniu była ponownie poruszona sprawa zwrotu gabinetu rycin b.
biblioteki publicznej w Warszawie, oraz archiwum b. sekretarjatu stanu.

23. III powróciła do Moskwy z Ukrainy grupa wyjazdowa polskiej delega-
ce ewakuacyjnej dla odbioru taboru kolejowego podlegającego zwrotowi Polsce
na mocy traktatu ryskiego. Grupa przyjechała w Charkowie i Połtawie oprócz in-
nego mienia kolejowego 61 parowozów co łącznie z poprzednio przyjętymi stan-
wi 72 parowozy. *"Prawda"* zamieszcza Radek artykuł na temat konferencji
bałtyckiej. Pisze on, że sąsiadujące z Rosją państwa mogłyby z dużym dla sie-
bie pożytkiem odegrać określoną rolę przy odrodzeniu ekonomicznem Rosji.
Państwa te jednak prowadzą dalej krótkowzroczną politykę w orientacji wyzy-
skujących państw zachodu, które ich samych będą się starać w Genui ostrzy-
ć i odsunąć od zysków na terenie Rosji. Rosja obecnie jest rzeczywiście osła-
bioną, lecz wkrótce będzie silniejsza więc państwa sąsiadujące powinny pa-
niętać o jutrze. *"Prawda"* zamieszcza wywiad z prezydentem republiki Dal.
Wsch. Kusznarewym o wojnie z wojskami białych. Mówi on, że ma się ona ku
końcowi. Po ostatnich klęskach resztki białych band zatrzymały się w rejo-
nie Imanii, skąd tylko 30 wiorst do linii demarkacyjnej japońskiej. W całej
tej aferze wybitną rolę odgrywa Japonja, która wspiera i finansuje awantu-
ry karelowskie i merkulowskie. Sam Merkulow już karierę zakończył po ostat-
nim sprzeniewierzeniu 500.000 rb. złotem, które pożyczył swemu bratu w Tokio.

Prezesem rządu na jego miejsce wybrano Jeremiejewa, który jest lalką w rękach Japonji, a był ostatnio prezydentem wo Władywostoku. Co się tyczy stosunku Republ. Dal. Wschodu z dniem każdym się on polepsza i utrwała. Wkrótce oczekiwano należy zawarcia traktatu ekonomicznego. Również coraz lepiej kształtują się nasze stosunki z Ameryką, mówił pan Kosznarew. Delegację naszą witano w Nowym Jorku z zapazem i bardzo się nią interesowano. Amerykanie uzyskali u nas kilka poważnych koncesji i będą mieli zawsze wielkie pole pracy nad wydobywaniem wielkich skarbów Dal. Wschodu. Były nawet poważne śledzenia ze strony kół przemysłowo-handlowych amerykańskich uznania przez Amerykę Rep. Dal. Wsch. Wewnętrzne położenie republiki jest niezłe. Po zniszczeniu białych band i uspokojeniu kraju rozwijać się będzie pod każdym względem.

28. III zwołane będzie zgromadzenie narodowe, które decydować będzie szeregu ważnych spraw z zakresu polityki wewnętrznej. Sytuacja nasza - załóżmyż on - w zupełności zależy od Rosji sow. i utwierdzenie się władzy sowiecków umacnia również nasze położenie.

Komunikat prasowy

z dn. 24. III 22 r.

Moskwa

"Iswiestja" zamieszczają artykuł Podwojkiego w kwestji wyszkolenia rekruta. Twierdzi on, że doborowe szkolenie rocznika 1902 r. ukończy się do 15 sierpnia. W związku z 2-letnią służbą czynną armji rocznik 1902 po zwolnieniu starszych roczników stanowić będzie 15% całego stanu armji. 24. III polityczne kursa wojskowe i kursa dla komisarzy w okręgu moskiewskim wydały 70 elewów/słowo nieczytelne/. Obecnie na nowym kursie znajduje się 500 słuchaczy. 24. III w nocy z 22 na 23 marca paliła się częściowo największa stacja elektryczna w Piotrogradzie.

Taszkient. 21. III Rosta donosi, że w Teheranie ukonstytuował się nowy rząd. Premier Huszail - Dowle w wygłoszonym exposé stwierdza, że w zagranicznej polityce Persja potrzymać i wzmocnić będzie stosunki z Azerbejdżanem i Kemalem Paszą. W polityce wewnętrznej stosować będzie rząd

rząd reformy.

24.III Niemcy w Moskwie wyrażenie pragną nad nawiązaniem i utrwaleniem z Rosją stosunków ekonomicznych i politycznych. Jako ostatni tego wyraz organizuje się towarzystwo zbliżenia niemiecko-rosyjskiego. W niedziele odbędzie się w Moskwie pierwsze posiedzenie organizacyjne inicjatorów tego towarzystwa. Od kilku dni krąży po Moskwie uparte pogłoski o przygotowywaniu się jakoby w najbliższych tygodniach mobilizacji. Najpierw powołane być mają 7 roczn. W ostatnich dniach rozlepiono na murach Moskwy afisze wyobrażające dwulicowość Polski proponującej zgodę sowieckiej Rosji a nie urzędowo wysyłającej bandy powstańcze wrogie ustrojowi komunistycznemu. Afisz wyobraża mapę granic Rosji i Polski, na której ilustrowane są rozmaite bandy. Mapa zrobiona jest wedle wzoru tej, którą pokazywał Trocki w czasie przemówienia na IX zjeździe sowietów.

Komunikat prasowy

z dn. 23. III. 22 r.

Ryga

Rewel. Z Moskwy donoszą, iż w ciągu ostatnich dni odbyło się kilka wspólnych posiedzeń sowieckiej delegacji genueńskiej z przedstawicielami ispołkomu kominternu z Radkiem na czele. Radek zaznajomił członków delegacji z zamiarami kominternu w związku z konferencją. Jest on pewnością delegacja sowiecka zdemaskuje wobec robotników całego świata drapieżne zamiary europejskiej burżuazji pragnącej zgąbić Rosję sow., jako ogniska komunizmu. Intencje Ententy, jak twierdzi Radek, są mu znane, chce ona postawić Rosji warunki niemożliwe, ale komintern poprze delegację sowiecką w jej walce z burżuazją, zwracając się z potężnym wezwaniem do proletariatu wszystkich krajów. Ten proletariatus już dziś gotuje się do obrony Rosji sow., którą pragną zakuć w kajdany rządy burżuazyjne.

Moskwa. "Izwiestja" donoszą o pertraktacjach, które jakoby prowadzi Sawinkow z włoskimi faszystami. Projektowane ma być zorganizowanie napadu bandytów na pociąg ziozący przedstawicieli sowiatów do Genui, a także cały szereg skandalów, któreby uczyniły pobyt dygnitarzy bolszewickich w Europie, zupełnie niemożliwym. Rząd włoski przedsięwziąć ma środki zaradcze.

Moskwa. Do Witebska przybyli w podróż inspekcyjną Trocki i głównodowodzący frontem zachodnim Tuchaczewski. Trocki podał stan wojsk i ich zaopatrzenia.

Ryga. Rada ministrów łotewskich w dn. 21 marca zatwierdziła jednogłośnie umowę zawartą na konferencji warszawskiej i uchwaliła wnieść ją w najbliższym czasie dla ratyfikacji do konstytuanty.

Łotewski minister finansów Kalninsz Janhagas Sinas wyraża się z dużym uznaniem o gospodarstwie skarbowym polski i stawia za wzór przedsięwzięte przez nie oszczędności i środki dla zwiększenia wydajności pracy.

21 marca liczne interwiewy z łotewskimi i estońskimi uczestnikami konferencji bałtyckiej świadczą o bardzo korzystnym wrażeniu jakie wynieśli z Warszawy. Prasa wita życzliwie rezultaty konferencji, doznaje wrażenia,

że z dawnej orientacji litewskiej nie pozostało ani śladu. Organ wojskowy "Latwijas Kareiwis" kłamał gwałtowne ataki prasy litewskiej na Lotwę i jej odgrążania, że Litwa nauczy rozumu Łotyszów z pomocą Niemiec lub Rosji za nie uzasadnione, gdyż Lotwa właśnie dzięki warunkom, jakie stawiała w Warszawie w obronie interesów Litwy, znajdowała się tam w położeniu dość niewygodnym. "Latwijas Kareiwis" żałuje jedynie, że umowa obronna państw bałtyckich nie ma charakteru bardziej określonego. Zaraz po powrocie ministrów bałtyckich z Warszawy odbyła się ich narada w sprawie polityki zagranicznej z udziałem Litwy. Delegat Litwy nie przyjechał, powierzając zastępstwo posłowi litewskiemu w Rydze Zauniusowi. Narada Mejerowicza z posłem rosyjskim odbyła się wczoraj. Poseł litewski w Rydze wręczył Mejerowiczowi w sprawie różnych zatargów pogranicznych. Giełda: funty 1131, dol. 252-258, fr. 22-23, mk. niem. 83-88, pol. 8.

Komunikat prasowy

z dn. 24. III. 22 r.

Ryga

Ryga. Wczoraj w łotewskim poselstwie w Moskwie zaswizowano paszporty delegatów sowieckich do Genui. Na czele delegacji jedzie Cziczewin. Przyjazd delegacji sow. do Rygi oczekiwany jest w niedzielę albo w poniedziałek. Jak doszła Lenin do Genui nie jedzie z powodu choroby.

Moskwa. 3. Prymorsku czerwona armja poniosła szereg porażek. Biał i atakują na szerokim froncie otrzymawszy posiłki w postaciach wieżych oddziałów gen. Wierzbickiego. Komisarz sprawiedliwości Kurskij na petycję socjalistów zachodnio-europejskich w sprawie sądu grożącego odpowiedział szorstką depeszą, w której zwolenników drugiego internacjonalu nazywa sprzymierzeńcami kapitalizmu tam tłumacząc ich zajmowaniem się ich cesarami i mieżewikami, których nazywa zabójcami rosyjskich komunistów.

Helsingfors. Do prezesa ministrów finlandzkich Wennoli ngłosiła się delegacja komunistów żądając zalegalizowania ich partji. Żądanie to nie będzie jednak uwzględnione. Policja finlandzka zaarrestowała w Helsi ngforsie znów kilku szpiegów komunistów, którzy przeszli granicę finlandzko-sowiecką.

Kowno. Gazety litewskiej "Lajzwa" i "Lietuva" również jak reszta prasy są zaniepokojone w najwyższym stopniu konferencją warszawską państw bałtyckich i jej skutkami.

uchwałami. Prasa litewska wypowiada zdania, że obecne ugrupowanie się państw bałtyckich w bliskim związku z Polską izoluje zupełnie Litwę, co zmusza ją do szukania nowych przyjaciół, którymi mogą być tylko Rosja sow. i Niemcy.

Ryga. Pisma donoszą, iż w najbliższych dniach ma być podpisana umowa handlowa pomiędzy Litwą a Niemcami.

Zamknięto wydawnictwo bolszewickiego dziennika "Nowyj Put" od dwóch lat wychodzącego w Rydze.

Moskwa. W międzynarodowych sferach sowieckich wiele się mówi o propozycji z jaką niemiecki gen. Hoffman miał się zwrócić do generała Holleta prowadząc z nim pertraktacje z ramienia Udenderffa i jego kliki. Hoffman rozwijał myśl wspólnego wystąpienia francusko-niemieckiego przeciwko Rosji sowieckiej. Armia niemiecka działałaby pod kontrolą Francji za co ta ostatnia uznałaby przyjęcie władzy w Niemczech w ręce konserwatystów. Wzaman Niemcy poczyniliby Francji koncesje na zachodzie.